

Studsa, studsa som en boll

**Vingens utvärdering av projekt
HT-18 & VT-19**

Inledning

"För att utvärdera förskolans kvalitet och skapa goda villkor för lärande behöver barns utveckling och lärande följas, dokumenteras och analyseras" (Lpfö98/16, s.14).

Det gör vi genom pedagogisk dokumentation. Under året dokumenterar, reflekterar och värderar vi verksamheten med hjälp av fotografier och videofilmer. Det hjälper oss pedagoger att bli medvetna om vad som sker, hur vi gör och varför. Utvärderingen är en del av den pedagogiska dokumentationen som leder till att våra tankar utmanas och vidgas. En del av de reflektioner vi har haft under läsåret framkommer i denna utvärdering.

Bakgrund

I början av terminen observerar vi alltid vad det finns för olika intressen i barngruppen. Vi har sett ett stort intresse för bollar hos barnen. De rullar bollar på marken och i rör, kastar och sparkar. Vi presenterade även lera som bollar och eftersom intresset var så stort vid mötet med lerbollar valde vi att inleda ett bollprojekt.

Syfte

Detta bollintresse vill vi undersöka och utmana vidare. Vi vill ge barnen möjlighet att utforska bollar på många olika sätt.

Mål

"Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter" (s.10, Lpfö98/16).

Förskollärare ska ansvara för att varje barn:

- får förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga, (s.15, Lpfö18).
- utmanas och stimuleras i sin utveckling av språk och kommunikation samt matematik, naturvetenskap och teknik (s.15, Lpfö18).

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och **upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld** (s.13, Lpfö18).
- **motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning** samt förståelse för hur viktigt det är att ta ansvar för sin hälsa och sitt välbefinnande. (s.13, Lpfö18)
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap
- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp (s.14, Lpfö18)
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som **bild, form, drama, rörelse, sång, musik** och dans. (s.14, Lpfö18).

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar:

- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning (s.8, Lpfö98/16).

Genomförande

Vi började med att ställa oss frågor som:

Varför är det så spännande med bollar?
Vad gör barnen med bollarna?

Vid observationen såg vi att barnen radade upp bollar, rullade både i rännor och rör, utomhus samt inne. När vi sedan presenterade lera som bollar upptäckte vi pedagoger att barnen visade ett större intresse än tidigare och visade mer lust och nyfikenhet. Här började vårt bollprojekt.

Lera

I grupper om två till fyra barn fick barnen möta lera som bollar vid 3-4 tillfällen. Vi uppmärksammade en stor skillnad jämfört med tidigare tillfällen då de fått lera som en stor klump. Barnen tog loss små bitar, plattade, rullade och samlade. De staplade lerbollarna på varandra och skapade figurer. Barnen valde att stanna kvar längre i aktiviteten jämfört med tidigare. De använde även många matematiska begrepp som många, stor, liten samt räknade bollarna. Vi såg också att barnen härmade varandra.

Babblarna

Vi förde ihop två av barnens stora intressen "Babblarna & Bollar" och projicerade en musikvideo "Halli Hallå" där babblarna sjunger och leker med bollar. Vid andra tillfället utmanade vi barnen att prova nya sätt att utforska bollarna. Vi pedagoger hade därför tagit fram bollar så att det ska finnas tillgängligt i rummet. Barnen började härma babblarna och vi uppmärksammade och satte ord på vad de gjorde. Genom att bekräfta och utmana barnen tillkom nya sätt att utforska och använda bollarna. Vi såg att barnen kastade bollarna högt upp i luften samt provade att sitta på dem. Efter detta har många av barnen fortsatt att prova att sitta på olika sorters bollar.

Bilder på bollar

För att inspirera och visa på vad man kan göra med bollar tog vi fram olika bilder. Vi ville att dessa bilder skulle utmana normer och visa på mångfald genom bland annat etnicitet, kön, ålder och funktionsvariation.

Det var bilder på olika bollar, bollsporter, från olika kulturer, gamla-unga osv. Vid första tillfället höll vi pedagoger oss passiva när barnen fick undersöka bilderna. Detta gjorde för att inte påverka barnens utforskande utan låta deras kreativitet och idéer komma fram. Barnen utforskade bilderna på många olika sätt. De vände på dem, radade, viftade och åkte skridskor på dem. Vid nästa tillfälle valde vi att vara aktiva och medforskande genom att benämna och bekräfta det barnen såg och uppmärksammade på bilderna. Efter att vi utforskat bilderna fick barnen tillsammans med oss pedagoger sätta upp bilderna på väggen.

Nya bollar/Mångfald av bollar

Vi presenterade nya bollar med många olika former. Är en boll alltid rund? Vad lägger de nya bollarna till i barnens utforskande och lärande?

Vi såg en stor glädje bland barnen när de mötte de nya bollarna. Barnen utforskade bollarna genom att känna, kasta, sparka, rulla och smaka. Barnen provade även att rulla de olika bollarna i rännen samt balansera genom att sitta och stå på bollarna.

Ett bra lärtillfälle för både språk och matematik då vi benämner olika begrepp så som stor, större, olika former, olika antal m.m.

Många av barnen ville prova alla olika bollar och det ledde till att barnen fick öva mycket på samspel och turtagning. Ett exempel på det var att barnen frågade varandra om de kunde byta boll och de som inte kunde uttrycka sig verbalt sträckte fram handen.

Måla på runt papper/cirkelmålning

Många av barnen har visat intresse för att måla i ateljén. Vi pedagoger ville utmana barnen i vårt bollprojekt och ställde oss frågor som: Vad händer om barnen får måla på ett runt papper? Gör det någon skillnad i "målteknik"? Blir det annorlunda mot att måla på ett rektangulärt papper? Barnen fick välja mellan tre olika storlekar på runda papper.

Barnen valde olika storlekar på pappret, de flesta fyllde de små papperna fulla med färg. En del målade i cirklar med pensel och en del målade som de tidigare har gjort.

Ballonger

Utifrån det stora intresset för bollar ville vi också erbjuda ballonger. Vi ställde oss frågor som: Hur möter barnen ballongerna? Skiljer det sig från hur de möter bollar?

Barnen visade mycket glädje och lust i mötet med ballongerna. Vi såg att barnen kände, klämde och tryckte mer på ballongerna än vad de gjort på bollarna. Flera av barnen höll ballongerna i "snibbarna" och viftade med dem. Vi såg också att de kastade, fångade, sparkade på samma sätt som med bollarna.

Studsas, studsas som en boll

Vi ville ge barnen möjlighet att utforska bollar genom musik och rörelse. Vi har tillsammans lyssnat på en sång som heter "Studsas, studsas som en boll". Vi har också återgivit film från dessa tillfällen till barnen. Barnen har visat stor glädje och mycket skratt när de lyssnat på och rört sig till sången tillsammans. De hoppar på golvet, på madrasserna, hoppar på rumpan och hoppar tillsammans med bollar. Genom att se sig själva på film har de uppmärksammat sig själv och varandra och satt ord på vad de gör.

Måla med bollar

Barnen får möta bollar/ballonger på ett nytt sätt tillsammans med färg. Vi är nyfikna på hur barnen upptäcker/utforskar färgen tillsammans med bollar/ballonger.

Barnen utforskade bollar och färg genom att rulla, kasta, måla på bollarna och med bollarna. De drog, duttade, gjorde cirkelrörelser och radade bollarna. Barnen uppmärksammade även färgerna och att det blev nya färger när de blandades. De använde även många matematiska begrepp som många, stor, liten samt räknade bollarna.

Måla med bollar på golvet

När barnen målade med bollar på bordet visade de att de gärna ville kasta och rulla bollarna. Vi ville ge barnen bättre möjligheter till detta genom att måla med bollar på stort papper på golvet i våtrummet. Att måla på stort papper på golvet och på väggarna blev ännu ett nytt sätt att möta färg och bollar. Många av barnen började med att göra som de gjorde i ateljén att de doppade bollarna i färgen och målade eller duttade med bollarna på pappret. Men efter en stund blev barnen uppmärksamma på att de fick färg på händer och särskilt fötterna. Flera av barnen visade stor fascination och lust till att måla med fötterna och känna med fötterna i färgen.

Analys

Under vårt projektarbete har vi givit barnen möjlighet att möta bollar på många olika sätt. Att möta bollar genom många olika språk såsom bild, rörelse och musik ger barnen förutsättningar för att lära på många olika sätt.

Motoriskt har vi utmanat barnen att kasta, fånga, rulla, sitta och stå på bollar, sparka och hoppa till musik. Genom detta har barnen utvecklat sin koordinationsförmåga, rörlighet, styrka, bollkänsla, balans och kroppsuppfattning.

Barnen har lärt sig nya begrepp och utvecklat en förståelse för många begrepp som kasta, rulla, hoppa och studsa m.m. Färger och matematiska begrepp har också varit genomgående i projektet. Barnen räknar, använder antal, radar upp, använder begrepp som många, liten, stor m.m. Färger benämner de både när de målar och färgerna på bollarna.

När vi observerade barnen såg vi som tidigare år att de ofta härmar varandra. Vi pedagoger kan se att de lär och inspireras av varandra. Vi pedagoger härmar också barnen för att visa att vi lyssnar och visa att det barnen gör är viktigt. Under vårterminen har vi också sett att barnen kommunicerar mycket med skratt. De härmar varandra och skrattar tillsammans, b.l.a. när vi lyssnat på studsa, studsa som en boll-låten. Flera av barnen tar kontakt med varandra genom skrattet. De kan då gå fram till ett annat barn och skratta mot den som att de säger hej eller vill få kompisens uppmärksamhet. Härmandet och skratten skapar en vi-känsla och vi kunde se många lustfyllda möten under projektet.

Vi har sett i våra dokumentationer att gruppkonstellationen har stor betydelse. Vad barnen tar för roller, om de tar plats eller inte. Vi har medvetet haft olika grupper för att barnen ska få möjlighet att möta olika kompisar och ta olika roller. Nackdelen vi kan se med att ha olika grupper hela tiden är att det inte är lika lätt att följa upp alla grupptillfällen.

Något vi tar med oss till nästa termin är att ge varje aktivitet mer tid. Barnen ska få chansen att göra samma sak flera gånger. Vi behöver hitta en balans i att ge barnen mångfald av erfarenheter men att få tid att verkligen få prova på det vi erbjuder många gånger.

Vi ser att barnen gärna vill delge oss vad de upptäcker och i våra dokumentationer ser vi att vårt fokus ofta ligger på dem som pratar och kommunicerar med pedagogen. Vad beror det på att vissa barn får/tar mer plats än andra? Är det kön eller/och ålder som spelar in eller att vissa barn pratar och kommunicerar mer? Fokuserar vi på dem som är äldre? Efter att vi uppmärksammat detta har vi tänkt mycket på vart vårt fokus ligger, vilka barn vi kommunicerar med och vad/vilka vi väljer att filma och fota.

I projektet har vi också reflekterat över vårt förhållningssätt och hur det påverkar projektet och barnen. Vår roll är viktig och i centrum för barnens uppmärksamhet. Det vi lyfter och ser ser också de andra barnen och härmar. Det är viktigt att vi är medvetna om detta och lyfter/ser alla barn. Genom att vi sätter ord på och bekräftar vad barnen gör, reflekterar barnen över vad de gör och provar ofta samma sak igen.

Vi ser att olikheterna och mångfalden på våra projektbilder med bollar inspirerar och gör barnen nyfikna. Genom att se dessa olikheter i bilderna får barnen erfara att världen och människor gör och ser ut på olika sätt. Detta i sin tur hoppas vi ska leda till att barnen är mer öppna för de olikheter de möter i framtiden.

Vi tar också med oss vikten av hur vi presenterar olika material och vilken inverkan det kan ha. Som vi såg med leran när vi presenterade den som bollar istället för en klump. Vi ser då att de provar på olika/nya sätt att konstruera och de får genom det nya erfarenheter som vi tror blir ett lärande. Hur skulle det bli om vi presenterade leran som kuber eller korvar?

Vi ställde oss frågorna: Påverkar det att måla på runt papper? Vi såg att det runda pappret gjorde att några av barnen ändrade teknik och målade cirkelrörelser. Men för andra påverkade det inte deras "målteknik". Vi känner även här att barnen hade behövt få prova detta flera gånger för att se hur mycket det påverkar att byta form på pappret.

Måla med bollar var också något barnen visade stor glädje för. Vissa barn målade med bollen medan andra målade bollen genom att rulla, dutta den i färgen. De utforskade på olika sätt och genom att härma varandra provade de nya sätt att måla med bollarna.

Som helhet tycker vi att det varit ett roligt och intressant projekt både för barnen och oss pedagoger där vi har sett att barnen utvecklats. Nyfikenheten, glädjen och skratten barnen visat tillsammans med sina kompisar i projektet har varit härligt att se.